

Muzeum Polskich Formacji Granicznych

<https://muzeumsg.strazgraniczna.pl/muz/formacje-ochrony-granic/biografie/1918-1939/kadra/g-j/ewald-juliusz-jaskulski/51759,Ewald-Juliusz-Jaskulski.html>
2024-07-16, 14:29

ppłk dypl.art. **Ewald Juliusz Jaskulski**. Urodzony 22 IV 1900 w Radowcach na Bukowinie. Syn Kornela (Korneliusza) i Natalii z Behrów. Maturę zdał w gimnazjum w Bielsku w lutym 1918. Do wojska austriackiego wstąpił jako jednoroczny ochotnik. Od 15 III 1918 służył w 1 p.a.g. 15 V został skierowany do Szkoły Oficerów Rezerwy w Ołomuńcu. 18 IX 1918 ukończył XI kurs tej szkoły. Od października do 10 XI 1918 służył jako kpr. pchor. dca plutonu w 1 p.a.g. armii austriackiej. W listopadzie 1918 wstąpił ochotniczo do WP, będąc w 1 p.a.g. podoficerem mundurowym do lutego 1920. Od lutego do maja 1920 był uczniem w Szkole Podoficerów Zawodowych Artylerii w Toruniu, awansował do stopnia plut. Od czerwca 1920 do 1 III 1921 uczył się w Szkole Podchorążych Zawodowych Artylerii na Sołacz w Poznaniu, (III kurs), który ukończył z lok. 8/93. Od marca 1921 służył jako podoficer zwiadowczy w 6 bat. 1 p.a.g.

Następnie został przydzielony do bat. 18 p.a.l. Mianowano go ppor. (ze starsz. od 1 IX 1921), nadal pozostawał w 18 p.a.l. jako: mł. oficer bat., dca bat. i adiutant pułku. Awansował do stopnia por. we wrześniu 1923. W sierpniu 1926 przeniesiony został do 4 p.a.l. na stanowisko dcy bat. a potem dcy plutonu łączn. W 1928 (styczeń-czerwiec) ukończył kurs oficerów łączności pułków broni w Zegrzu z wynikiem bardzo dobrym.

W opinii dcy pułku, ppłk. Ordyczyńskiego: „Dzięki bardzo dużym zdolnościom, znakomitemu wyszkoleniu i energii, jak również wysokim wartościom moralnym na stanowisku dcy baterii (częstokroć w/z dcy dyonu), z obowiązków swoich wywiązuje się zawsze bardzo dobrze. Praca jego daje bardzo dobre wyniki i pod względem wyszkolenia i wychowania, jak też administrowania powierzonym oddziałem”. W styczniu 1932 został oddelegowany z 4 p.a.l. na XIX kurs unifikacyjny i XIX kurs dców baonów w Rembertowie, który ukończył w czerwcu z wynikiem bardzo dobrym.

Od listopada 1932 podjął studia na WSWoj. (Rocznik XIII), które ukończył 1 XI 1934 jako kpt. dypl. z oceną „dobry”. W charakterystyce oficera na-pisano m.in.: „Zdolny, inteligentny, umysł jasny, logiczny, mało lotny, bardzo pracowity, obowiązkowość wzorowa [...] Pracuje w zespole sztabowym bardzo dobrze, spokojnie i wydajnie. Nawet w trudnych warunkach wykazuje pełne opanowanie i może spokojnie z nie zmniejszającą się wydajnością pracować [...] Uzdolnienia taktyczne dość duże, operacyjne znacznie mniejsze. Zagadnienia kwatermistrzostwa opanował dobrze [...] Nadaje się na oficera sztab, dywizji. Bardzo nadaje się do prac w dziale kwatermistrzowskim”.

Po ukończeniu WSWoj. został przydzielony do DOK I jako kierownik Referatu OPL i Ochrony. 16 V 1936 przeniesiono go do Dowództwa KOP na stanowisko kierownika Referatu Terenowego. Od 1 IV 1937 służył w 8 p.a.l. jako dca 8 bat. Ukończył VII kurs doskonalący

Szkoły Strzelania Artylerii (Toruń - Podgórze), który trwał od marca do sierpnia 1937. Uzyskał wynik „celujący z wyróżnieniem”. Według komendanta szkoły, płk. Drejmana, na taką ocenę złożyły się: „wybitne wykształcenie techniczno-artyleryjskie, wybitne wykształcenie taktyczno-artyleryjskie”. Wśród innych pozytywów: „Wybitnie inteligentny, bardzo zdolny i bardzo pracowity [...] ogólnie wybitny dca baterii w polu. Nadaje się na dcę dyonu”.

Z taką opinią przeszedł z 8 p.a.l. w październiku 1938 do Oddz. II SG, gdzie objął stanowisko kierownika Referatu Wyszkożenia w SR „Niemcy” Wydz. IV Studiów. Awansował do stopnia mjr. dypl. (ze starsz. od 19 III 1939). Skierowano go na „studia językowe” do Niemiec - od 31 I 1939.

We wrześniu 1939 pozostawał na dotychczasowym stanowisku w Oddz. II Szt.NW. Po przejściu do Rumunii przebywał najpierw w Vatra Dornei, po 25 IX był krótko internowany w Călimanești, skąd, po wydostaniu się, dotarł do Bukaresztu. Wysłany przez ataszat jednym z pierwszych transportów ewakuacyjnych zameldował się w Paryżu 29 X 1939. W opinii szefa Oddz. II Szt.NW, płk. dypl. Smoleńskiego, z listopada 1939: „Oficer bardzo dobry - pracował w zakresie wykształcenia armii niemieckiej. Nadaje się nadal do wykorzystania, choć obecnie mniej potrzebny. Nadaje się do linii na stanowisko dowódcy”. Do 30 XI 1939 przebywał w obozie zbiorczym w Paryżu - koszarach Bessieres. Od 1 XII 1939 do 31 III 1940 pracował w Ośrodku Wyszkożenia Oficerów Artylerii w Bresseuře jako wykładowca topografii i instruktor strzelania, następnie w obozie Coetquidan jako kierownik kursu oficerów zawodowych i obs. art.

Po ewakuacji z Francji od 4 VIII do 25 IX 1940 służył jako dca bat. d.a.l. obozu WP w Crawford. Następnie do 31 VII 1942 służył w 5 BKStrz. jako szef Oddz. II Brygady. Od 1 IX 1941 pracował w dowództwie Artylerii I Korpusu jako oficer Sztabu, a od 1 VI 1942 - 2 IV 1945 pierwszy oficer Sztabu. Awansował do stopnia ppłk. dypl. (ze starsz. od 1 I 1945). Od 2 IV 1945 do 15 IV 1946 służył w 4 p.a. ppanc. 4 DP jako pierwszy zca dcy pułku (Rozk. Pers. Dcy I Korp. Nr 20/46 z 22 III 1946). 17 IX 1946 wstąpił do PKRP, został zwolniony w 1948.

Po wojnie przebywał na emigracji w Wielkiej Brytanii, w Szkocji, gdzie zmarł nagle 13 X 1964 w Dundee. Został pochowany na cmentarzu Barnhill. Nekrolog podpisały żona z córką, zmieniając zapis nazwiska na „Jaskólski” i imię na Edward. („Dziennik Polski”, 29 X 1964). Żonaty był dwukrotnie, najpierw z Wandą Zofią z Hermanowskich (1926), następnie z Jane Scott, z tego małżeństwa córka Jane Ann (1945).

Odnaczenia:

Srebrny Krzyż Zasługi (1938),

Medal Wojska (1946),

Medal Pamiątkowy za Wojnę 1918-1921 (1928),

Medal 10-lecia Odzyskanej Niepodległości (1928),

Brązowy Medal Długoletniej Służby.

Opracował: **Tadeusz Dubicki, Andrzej Suchcitz**. Tekst ukazał się w: *Oficerowie wywiadu WP i PSZ w latach 1939-1945, Tom I, Warszawa 2009, s. 150-152*.